

Rapport

Datum: 28 september 2001
Rapportnummer: 2001/297

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland op 15 februari 2001 zijn klacht over een ambtenaar van de vreemdelingendienst van dit korps ongegrond heeft verklaard.

Met name klaagt verzoeker erover dat:

- het besluit van de korpsbeheerder is gebaseerd op gegevens die hem niet bekend waren, en waardoor de gebeurtenissen in een ander daglicht werden gesteld;
- het beginsel van hoor en wederhoor niet is toegepast.

Beoordeling

1. Op 18 september 2000, om ongeveer 00.30 uur, belden mevrouw L., van Roemeense nationaliteit, en de heer M. aan bij de woning van de familie K. in Doetinchem, met het doel om een aantal goederen van L. (haar bagage en haar paspoort) op te halen. Verzoeker fungeerde bij dit bezoek als chauffeur en heeft de auto niet verlaten.

2. Vervolgens bezocht verzoeker op 18 september 2000 om ongeveer 14.30 uur het politiebureau te Zutphen, in het bijzijn van L. en M. Verzoeker wilde aangifte doen van diefstal, dan wel verduistering van de goederen van L. Verzoeker werd verzocht enige tijd te wachten, en werd na een paar uren te woord gestaan door betrokken ambtenaar H., medewerker van de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland. H. deelde mee dat L. in vreemdelingenbewaring werd gesteld. Ook sprak H. verzoeker aan over het nachtelijke bezoek aan de familie K.

3. Verzoeker diende op 19 september 2000 bij het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland een klacht in over de bejegening door H. Volgens verzoeker had H. hem op onbetamelijke wijze beticht van het deelnemen aan een actie waarbij hij niet betrokken was geweest, en was H. kennelijk vooringenomen geweest.

3. De korpsbeheerder deed de klacht af bij brief van 15 februari 2001. Hij achtte verzoekers klacht ongegrond. De korpsbeheerder overwoog hiertoe onder meer dat sprake was geweest van een slepende procedurele kwestie in een politieonderzoek in het kader van de Vreemdelingenwetgeving, waarin verzoeker niet direct betrokkene was geweest, maar wel een bemiddelende- en/of vertegenwoordigende rol had gespeeld. In deze rol had verzoeker op 18 september 2000 in de nachtelijke uren samen met enige anderen een woning bezocht om spullen van L. op te halen, waarbij verzoeker in de auto was gebleven. Deze actie was bij het gezin overgekomen als zeer bedreigend. H. had verzoeker de volgende dag dan ook terecht aangesproken. Het optreden als chauffeur getuigde van een zodanige betrokkenheid, dat niet kon worden gezegd dat verzoeker part noch deel aan de

actie had gehad. Verder was niet gebleken dat H. verzoeker op onbetamelijke wijze te woord had gestaan. H. had verzoeker bewust niet vooraf op de hoogte gesteld van de aanhouding van L., om escalatie te voorkomen. Dat H. op de hoogte was geweest van hetgeen zich de nacht ervoor had afgespeeld was geen reden om H. vooringenomenheid te verwijten, aldus de korpsbeheerder.

4. Verzoeker klaagt erover dat de korpsbeheerder zijn klacht over H. ongegrond heeft verklaard, omdat het besluit van de korpsbeheerder was gebaseerd op gegevens die hem niet bekend waren, en waardoor de gebeurtenissen in een ander daglicht werden gesteld, zonder dat in het kader van de klachtbehandeling het beginsel van hoor en wederhoor was toegepast.

Volgens verzoeker was de klachtencommissie van het politiekorps, op wiens rapport de korpsbeheerder zijn oordeel heeft gebaseerd, afgeweken van de werkelijke toedracht, en had zaken toegevoegd waarvan hij niet op de hoogte was, waardoor de toedracht uit zijn verband was getrokken. Blijkens zijn verzoekschrift doelde verzoeker hier onder meer op de mededeling dat sprake was geweest van bovengenoemd politieonderzoek in het kader van de Vreemdelingenwetgeving, en dat H. niet inhoudelijk over het vreemdelingenonderzoek, en met name de aanhouding van L., had gesproken, om escalatie te voorkomen. Volgens verzoeker was hem van het politieonderzoek niets bekend geweest, en was deze mededeling niet van belang geweest voor de behandeling van de klacht. Daarnaast was het volgens verzoeker niet alleen onjuist dat de familie K. de actie als bedreigend had ervaren, maar was dit gegeven ook niet ter zake dienend voor de behandeling van de klacht.

5. Uit een oogpunt van zorgvuldigheid dient de behandeling van een klacht aan een aantal voorwaarden te voldoen. Deze voorwaarden zijn onder meer van belang voor het na te streven vertrouwen in de onbevooroordeeldheid van de klachtbehandelende instantie.

Zo dient het beginsel van hoor en wederhoor te worden toegepast. Dit beginsel houdt in dat er een evenwicht behoort te zijn in de mate waarin beide partijen in de gelegenheid worden gesteld hun visie kenbaar te maken op datgene waarover wordt geklaagd.

Wanneer een klachtbehandelende instantie de klacht voorlegt aan de persoon op wiens gedraging de klacht betrekking heeft en het gegeven antwoord geheel aansluit bij de klacht, is het niet noodzakelijk de reactie aan de klager voor te leggen. Wanneer de persoon op wiens gedraging de klacht betrekking heeft echter feitelijk verweer voert, dat wil zeggen de gedraging als zodanig ontkent of feiten aanvoert die de gedraging in een geheel ander licht plaatsen, is er sprake van (nieuwe) gegevens waarover de klager zijn visie moet kunnen geven. Wederhoor is dan een vereiste.

6. Aangezien betrokken ambtenaar H. de lezing van verzoeker heeft betwist, was er in het onderhavige geval geen aanleiding van wederhoor af te zien. Het was dan ook juist dat

verzoeker in het kader van de klachtbehandeling telefonisch in de gelegenheid is gesteld om te reageren op de lezing van H. en zijn collega An.; deze collega is in het kader van de klachtbehandeling gehoord, omdat hij gedeeltelijk aanwezig is geweest bij het gesprek tussen H. en verzoeker. Het is daarbij begrijpelijk dat H. een en ander heeft meegedeeld over de achtergrond van deze zaak. Omdat verzoeker de lezingen van H. en An. niet schriftelijk heeft ontvangen, kan niet worden beoordeeld of hem de gehele lezing van H. over de achtergrond van deze zaak is meegedeeld. Gelet op hetgeen verzoeker naar voren heeft gebracht, wordt er echter van uitgegaan dat het besluit van de korpsbeheerder niet is gebaseerd op gegevens die verzoeker geheel onbekend waren, zoals bijvoorbeeld het politieonderzoek in het kader van de Vreemdelingenwetgeving of de mededeling dat H. in het politiebureau niet wilde ingaan op het besluit om L. in vreemdelingenbewaring te stellen. Immers, verzoeker heeft over dit laatste in het kader van de toelichting op zijn klacht zijn ongenoegen geuit.

Het had dan ook op de weg van verzoeker gelegen om in reactie op de lezingen van H. en An. in het kader van de wederhoor naar voren te brengen waarom het naar zijn mening onjuist was dat de familie K. zich door het nachtelijke bezoek bedreigd had gevoeld, of dat zijn betrokkenheid hierbij toch anders lag dan de korpsbeheerder later heeft aangenomen.

In zoverre is de onderzochte gedraging behoorlijk.

7. Verder houdt een zorgvuldige klachtbehandeling in dat de motivering van de beslissing op de klacht die beslissing moet kunnen dragen. Dat betekent dat alle relevante feiten, omstandigheden en argumenten in de overwegingen moeten worden betrokken, zodat recht wordt gedaan aan de visie van alle betrokkenen.

8. De motivering van het oordeel van de korpsbeheerder voldoet aan dit vereiste. De lezingen over en weer van de betrokkenen (H., An., en verzoeker) staan weergegeven in het rapport dat de politie van de klachtbehandeling heeft opgemaakt. Niet is gebleken dat onjuiste gegevens in dit rapport zijn vermeld of dat de toedracht uit zijn verband is gerukt.

Hierna wordt afzonderlijk ingegaan op drie specifieke mededelingen in het oordeel van de korpsbeheerder, te weten de mededeling dat sprake is geweest van een langshepend politieonderzoek in het kader van de Vreemdelingenwetgeving; de mededeling dat H. niet inhoudelijk had gesproken over met name de aanhouding van L. om escalatie te voorkomen; en de mededeling dat de familie K. het nachtelijke bezoek als bedreigend had ervaren.

9. Op zichzelf wordt de mededeling dat sprake is geweest van een langshepend politieonderzoek in het kader van de Vreemdelingenwet niet zeer relevant geacht voor het oordeel over bovengenoemde gedraging van H. Deze mededeling wordt echter opgevat als een aanduiding van de achtergrond van deze zaak en wel van de rol van verzoeker ten opzichte van L. als vertegenwoordiger van L., in welke rol verzoeker L. heeft begeleid naar

de familie K. Op grond daarvan kon de korpsbeheerder in redelijkheid tot zijn oordeel komen dat verzoeker een belangrijker rol heeft gespeeld ten opzichte van L. dan hij deed voorkomen, en dat zijn lezing dat hij slechts als chauffeur fungeerde en daarom niet deel had genomen aan het nachtelijke bezoek, niet aannemelijk was. Overigens heeft verzoeker in het kader van het onderzoek door de Nationale ombudsman zelf laten weten dat hij de vertrouwenspersoon was van L., en hij als begeleider van L. naar het politiebureau was gekomen om aangifte te doen van vermissing van een aantal goederen van L.

10. De mededeling in het besluit van de korpsbeheerder dat H. niet vooraf aan verzoeker of L. wilde mededelen dat de vreemdelingendienst L. in vreemdelingenbewaring wilde stellen, en dat H. hierop tijdens het gesprek met verzoeker in het politiebureau niet wilde ingaan, wordt beschouwd als aanduiding van het gedrag van H. tegenover verzoeker. Aannemelijk is dat hiermee werd bedoeld aan te geven dat H. zich professioneel, en niet provocerend of anderszins onheus had opgesteld jegens verzoeker. Daarmee is deze mededeling niet overbodig.

11. H. had verzoeker op zijn gedrag aangesproken omdat de familie K. zich door het nachtelijke bezoek bedreigd had gevoeld. De mededeling dat de familie K. zich bedreigd had gevoeld door het nachtelijke bezoek was dan ook evenmin overbodig. Immers, voor het geven van een oordeel over het aanspreken van verzoeker door H. was het van belang om te weten waarom H. dit had gedaan. Aangezien H. wist hoe de verhouding was tussen verzoeker en de familie K., en ook voorafgaande aan het gesprek met verzoeker wist dat de familie K. het nachtelijke bezoek niet op prijs had gesteld en die nacht het alarmnummer van de politie had gebeld, kan niet worden gezegd dat hij verzoeker niet op zijn gedrag had mogen aanspreken, of dat het enkele feit dat H. verzoeker heeft aangesproken onbetamelijk was, of dat hij daarmee vooringenomen was. Daarnaast heeft verzoeker niet aangegeven waaruit de onbetamelijke bejegening door H. zou hebben bestaan. Hij heeft slechts zijn betrokkenheid betwist bij het nachtelijke bezoek aan de familie K.

Overigens blijkt uit één van de faxberichten van verzoeker van 16 september 2000 aan de familie K., dat verzoeker op de hoogte was gesteld door de familie K. dat deze familie de goederen die L. terug wilde hebben, niet meer in bewaring had. Het lag dan ook niet zonder meer voor de hand om vervolgens op 18 september 2000 alsnog bij de familie K. langs te gaan om deze goederen op te eisen, nog daargelaten dat verzoeker niet heeft aangegeven om welke reden dit bezoek in de nachtelijke uren had plaatsgevonden.

Ook in zoverre is de onderzochte gedraging behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland, (de burgemeester van Apeldoorn), is niet gegrond.

Onderzoek

Op 23 februari 2001 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer A. te Zutphen, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland (de burgemeester van Apeldoorn), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken ambtenaar de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Deze maakte van de gelegenheid geen gebruik.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

De korpsbeheerder gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Op 18 september 2000 in de vroege ochtend belden mevrouw L., van Roemeense nationaliteit, en de heer M. aan bij de woning van de familie K. in Doetinchem, met het doel om een aantal goederen van L. (haar bagage en haar paspoort) op te halen. Verzoeker fungeerde bij dit bezoek als chauffeur en heeft de auto niet verlaten.
2. Vervolgens bezocht verzoeker op 18 september 2000 het politiebureau te Zutphen, in het bijzijn van L. en M. Verzoeker wilde aangifte doen van diefstal, dan wel verduistering

van een aantal goederen van L. Verzoeker werd te woord gestaan door betrokken ambtenaar H., medewerker van de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland. L. werd op het politiebureau in vreemdelingenbewaring gesteld en is op 20 september 2000 teruggekeerd naar Roemenië.

3. Verzoeker diende op 19 september 2000 bij de korpschef van het regionale politiekorps Noord- en Oost- Gelderland de volgende klacht in over de bejegening door betrokken ambtenaar H. op het politiebureau:

"Ik ben in het bijzijn van anderen, op onbetamelijke wijze beticht van een handeling, waar ik part noch deel aan had, door uw rechercheur van de vreemdelingendienst te Doetinchem, de heer H.

De heer H. was kennelijk vooringenomen, hetgeen je van een politieman niet mag verwachten. Toen ik hem daarop wees, werd hij grof.

Ik werd beticht van het feit dat ik op een **voor hem** onbehoorlijk tijdstip, bij de familie K., (...) te Doetinchem de orde zou hebben verstoord. Bovendien was zijn informatie onjuist.

Het voorval vond plaats maandag 18 september 2000, ongeveer 16.30 uur op het politiebureau te Zutphen in de kamer van de korpschef.

Naast deze klacht wens ik een schriftelijk excuus van de heer H."

4. Op 15 februari 2001 verklaarde de korpsbeheerder verzoekers klacht ongegrond. De korpsbeheerder deelde hierbij mee dat hij het advies van de klachtencommissie van het politiekorps volgde en dit advies overnam. Het besluit van de korpsbeheerder luidt als volgt:

"klager beklagt zich over de volgende aspecten:

- de betrokken politieman zou klager hebben beticht van een actie waarbij klager niet was betrokken

- de betrokken politieman zou vooringenomen zijn bij de benadering van klager en hem onbetamelijk te woord hebben gestaan

(...)

overwegende voorts:

(...)

dat de commissie (...) het volgende heeft overwogen:

- dat de klachtencommissie kennis heeft genomen van de klachtbrief en de daaraan afgeleide klachtaspecten
- dat klager zich op dag, datum en tijdstip in de klacht genoemd heeft bevonden op het politiebureau te Zutphen, in verband met een onderzoek dat door de vreemdelingenpolitie te Doetinchem was ingesteld naar aanleiding van een feit uit de vreemdelingenwetgeving
- dat klager in dit onderzoek geen partij is, maar is opgetreden als bemiddelaar en vertegenwoordiger van een betrokkene van buitenlandse afkomst (mevrouw L.; N.o.)
- dat in de nacht voor dag, datum en tijdstip in de klacht genoemd, enkele mensen in Doetinchem bij een gezin aan huis hebben gepoogd om vermeende eigendommen van de betrokkene in het vreemdelingenonderzoek terug te krijgen
- dat klager bij deze actie is opgetreden als chauffeur en tijdens voornoemde actie zijn auto niet heeft verlaten
- dat het betrokken gezin, waaronder enkele kinderen, van dit nachtelijke bezoek wakker is geworden en het bezoek als zeer bedreigend heeft ervaren
- dat de betrokken politieambtenaar klager op deze actie en op zijn gedrag heeft aangesproken, ondanks het feit dat klager zijn auto niet heeft verlaten
- dat klager dit aanspreken heeft ervaren als vooringenomenheid en onbetamelijkheid van de betrokken politieambtenaar
- dat de betrokken politieambtenaar niet inhoudelijk over het vreemdelingenonderzoek, en met name de aanhouding van betrokkene, heeft gesproken om escalatie te voorkomen
- dat een andere betrokken politieambtenaar een groot gedeelte van het gesprek tussen klager en politieman heeft gehoord en heeft verklaard dat klager niet onheus bejegend of te woord gestaan was
- dat klager in zijn klachtbrief zelf naar deze laatste politieman heeft verwezen als zijnde iemand die bij het gewraakte optreden aanwezig zou zijn geweest

dat de commissie daarbij tot het volgende oordeel komt:

"de klachtencommissie gaat akkoord met de uit de klachtbrief afgeleide klachtaspecten. De commissie stelt vast dat hier sprake is van een slepende procedurele kwestie in een politieonderzoek naar aanleiding van de vreemdelingenwetgeving. Klager is geen direct betrokkene in dit onderzoek, maar heeft tot dan toe een bemiddelende- en/of vertegenwoordigende rol gespeeld. In deze rol is klager in de nachtelijke uren voor dag en datum in de klacht voornoemd, samen met enkele andere mensen naar de woning van een gezin in Doetinchem gegaan om spullen van de direct betrokken vreemdeling op te halen.

Klager heeft hierbij gefungeerd als chauffeur en heeft de auto in Doetinchem nabij de woning niet verlaten. Uit bijgevoegde stukken blijkt, dat deze actie bij het betreffende gezin overgekomen is als zijnde zeer bedreigend. In de woning sliepen enkele kinderen. Betrokken politieman heeft klager de volgende dag, toen klager zich in het bureau van politie te Zutphen bevond, op dit gedrag aangesproken. Gezien de impact die voornoemde nachtelijke actie op het gezin heeft gehad, oordeelt de commissie dit aanspreken terecht. Het optreden als chauffeur en in de nabijheid van de woning in de auto blijven zitten acht de commissie een dermate grote betrokkenheid bij de actie, dat niet gesproken kan worden van het hebben van part noch deel aan de handeling, zoals klager in de klacht verwoordt. De commissie acht het aspect van de klacht waarin klager aangeeft dat hij beticht wordt van een handeling waaraan hij part noch deel heeft, dan ook **ongegron**d.

Uit niets is het de commissie gebleken dat bovenstaande door de betrokken politieambtenaar op onbetamelijke wijze aan klager is verteld. Dit is bevestigd door een politieman die zich tijdens het gesprek in de nabijheid van klager en de betrokken politieambtenaar had bevonden en naar wie klager in zijn klacht heeft verwezen. Dat de betrokken politieman voorkennis had van hetgeen zich in Doetinchem de nacht ervoor had afgespeeld en waarbij klager was betrokken is voor de commissie een logische conclusie en geen reden om de betrokken politieman vooringenomenheid te verwijten. De commissie acht dit aspect van de klacht dan ook **ongegron**d."

B. Standpunt verzoeker

1. Het standpunt van verzoeker staat weergegeven onder Klacht.
2. In zijn verzoekschrift bracht verzoeker onder meer het volgende naar voren:

"Ik kan mij met het besluit niet verenigen, omdat:

1. De klachtencommissie een onjuiste voorstelling van zaken is voorgeschoteld door de klachtenbehandelaar en daardoor een onjuiste beslissing heeft genomen.
2. De commissie in haar overwegingen afwijkt van de werkelijke toedracht en zaken toevoegt, waarvan klager niet op de hoogte is of was, waardoor het geheel in een ander daglicht gesteld wordt en de toedracht uit zijn verband getrokken wordt.
3. Er is geen recht van hoor en wederhoor geweest op de bevindingen in eerste aanleg en later, waardoor toegevoegde en niet ter zake zijnde zaken niet betwist of weerlegd kunnen worden.

Motief:

Nu de klachtenbehandelaar een aantal zaken bij de klacht betreft, waarvan klager voor het merendeel niet op de hoogte was, of een andere visie heeft, moet ik daar ook nader op

ingaan. De klacht op zich is niet behandeld.

- Klager bevond zich op de dag, datum en tijdstip in de klacht genoemd vrijwillig op het politiebureau te Zutphen, als begeleider en in verband met het aangifte willen doen van vermissing/achterhouden/vervreemding, resp. niet willen afgeven van eigendommen, door betrokkene L., Roemeens staatsburgeres, eveneens vrijwillig op genoemd politiebureau. Op haar gast/verblijfadres was haar gezegd dat haar spullen, waaronder haar paspoort, daar niet meer waren.

- Tijdens deze aangifte, welke niet door de politie opgenomen wenste te worden, werden L. en haar begeleiders overrompeld door de vreemdelingendienst uit Doetinchem.

- De aangifte werd gedaan rond half drie en de politieambtenaar waartegen de klacht is ingediend kwam om half vijf het politiebureau en het kantoor binnenstormen, waarin L., de heer en mevrouw M. en klager zich op dat moment bevonden. Ons werd reeds rond half drie verzocht om te wachten omdat er iemand uit Doetinchem zou komen, waarom was toen nog niet duidelijk.

- Dat in de nacht voor de dag, datum en tijdstip in de klacht genoemd, L. bij haar gastgezin/verblijfadres gepoogd heeft toegang te krijgen tot haar verblijf, resp. haar eigendommen en haar paspoort in ontvangst te nemen. Dat daarbij op de deurbel werd gedrukt is een logische zaak.

De overweging op dat punt door de commissie genomen is fout.

- Dat zij bij haar late avondlijke tocht gechaperonneerd werd door M., een mannelijk persoon en de Roemeense taal beheersend, is ook begrijpelijk en evenmin bedreigend maar evenzo niet ter zake voor de klacht.

Dat de familie, waar L. haar onderdak had, dat volgens de klachtenbehandelaar en H. als bedreigend ondervonden heeft is klink klare lariekoek en niet terzake in de klacht. De eigen visie van de klachtenbehandelaar is hier en ook later niet ter zake. Anderzijds was het eerder omgekeerd, het was eerder bedreigend voor L. dat zij niet toegelaten werd en in een donkere straat stond in een vreemde stad in een vreemd land.

- Klager (vertrouwenspersoon) was ten tijde van dit voorval door L. eveneens gevraagd om haar met de auto naar Doetinchem te vervoeren (ze was doodsbang!) en dat het op de openbare weg in de auto zitten niet als bedreigend ervaren kan worden, er was op dat moment geen enkel contact met het gastgezin en het verblijven en wachten in een auto kan niet als bedreigend geïzen worden, zeker niet gezien de situatie en de kennis van het gastgezin, m.b.t. de situatie in zijn geheel.

- Er was bij klager, noch bij de andere begeleiders bij het doen van de aangifte van vermissing iets bekend van een vreemdelingenonderzoek, daar was op dat moment ook

geen aanleiding toe. Pas op het politiebureau bleek hiervan later sprake, althans dat werd geconcludeerd door het meenemen van L., na het beschuldigen van het voorval die nacht daarvoor, waartegen geklaagd wordt.

- In het besluit wordt gesteld dat de betrokken politieambtenaar niet inhoudelijk over het vreemdelingenonderzoek en met name de aanhouding van betrokkene, heeft gesproken om escalatie te voorkomen.

- Klager vraagt zich af of dit van belang is voor het gedrag van de politieambtenaar en de klacht. Klager heeft geprobeerd de politieambtenaar aan te spreken over hetgeen de ambtenaar ging doen, doch dit werd bot van de hand gewezen.

Daarnaast, als het wel van belang is bij de klacht, waarom werd niet verteld wat er aan de hand zou zijn. Ook dat kan door klager, nu er nieuw licht op de zaak valt, als onbehoorlijk betaamd worden. Klager wil dat de betrokken politieambtenaar daarop aangesproken wordt.

- Aanwezig bij het voorval op het politiebureau te Zutphen waren de heer en mevrouw M., alsmede L., die een andere lezing geven (de heer M. heeft eveneens een klacht ingediend) en al dan niet enkele politieambtenaren, die mogelijk ten tijde van het voorval niet eens in de kantooruimte aanwezig waren. Er werd in en uit gelopen. Dit geldt mogelijk eveneens voor (politieambtenaar An.; N.o.).

- Daardoor is het oordeel onjuist en onzorgvuldig.

- Ook het aangeven in het besluit dat er een langdurige procedurele kwestie zou bestaan heeft niets met de klacht te maken en is niet ter zake doende. Waarop staft de commissie deze stelling?

- De klacht is niet opgelost door hem ongegrond te verklaren op andere dan de werkelijke gronden.

- De indruk is sterk gewekt dat de politiefunctionarissen elkaar beschermen.

- Daarnaast, omdat de klachtencommissie vast stelt dat er sprake is van een slepende procedurele kwestie in een politieonderzoek, die klager onbekend was op het moment van klagen, komt er eveneens nieuw licht op deze zaak.

- Klager vindt dat na de actie van de vreemdelingendienst op het politiebureau te Zutphen en daarna in deze zaak en mogelijk door vele onduidelijkheden, een slepende procedurele kwestie is geworden, als daar al sprake van is, zoals de commissie om eveneens onduidelijke redenen vastgesteld heeft, doch niets met de klacht in eerste aanleg te maken heeft en niet ter zake is. Waarom staft de commissie deze stelling?

- Tot slot dient vermeld te worden, hoewel eveneens niet ter zake bij de klacht, dat nu na het overkomen als bedreigend door haar gastgezin en de ongegrond verklaring van de klacht, het voor de politie kennelijk wel normaal is dat deze familie, het gastgezin waar L. donderdagnacht om 1.00 uur ongevraagd bij (verzoeker; N.o.) in Zutphen gedumpt heeft, deze mensen (in elk geval een deel daarvan!) lagen ook reeds te slapen. Eén uur 's nachts is geen tijd om iemand te dumpen!. H. had die familie daarop moeten aanspreken in plaats van klager, als hij dan zo nodig iemand aanspreken wilde.

Of L. wel of niet in Nederland mocht verblijven en wat er daarbij zich afspeelde, is hier evenmin ter zake. Daarvoor zijn andere kanalen en niet in de klacht opgenomen."

C. Standpunt beheerder van het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland

1. De korpsbeheerder deelde in zijn schriftelijke reactie, binnengekomen op 5 juli 2001, op de klacht mee dat hij geen redenen zag om op zijn besluit van 15 februari 2000 terug te komen en dat hij de klacht ongegrond achtte. Verder deelde de korpsbeheerder op een aantal vragen van de Nationale ombudsman onder meer het volgende mee:

"(op de vraag om welke reden de aangifte van verzoeker en/of van mevrouw L. niet was opgenomen; N.o.)

Ik ben van mening dat, nu gebleken is dat de vermoedelijke gestolen goederen werden bewaard in het bureau van politie te Doetinchem, er geen sprake meer is geweest van een strafbaar feit en er derhalve op terechte gronden geen aangifte van klager is opgenomen.

(op de vraag om welke reden betrokken ambtenaar H. verzoeker had aangesproken op zijn gedrag, zonder dat hierbij uitleg was gegeven over de achtergrond van deze zaak, die blijikbaar van belang was; N.o.)

De betrokken politieambtenaar heeft ambtshalve kennis verkregen van hetgeen zich de nacht voor het incident op het politiebureau te Zutphen heeft afgespeeld voor de woning van een gezin in Doetinchem. Hij heeft klager gewezen op diens betrokkenheid bij dat incident en daarover zijn afkeuring uitgesproken. Uitleg geven aan klager over de achtergrond is op dat moment niet nodig geweest, omdat klager precies op de hoogte was van de aard en inhoud van het incident. Hij was hier immers zelf bij aanwezig. De achtergrondinformatie die voor mij van belang is geweest, is die, dat het incident te maken heeft gehad met een lang slepende kwestie in een procedure in het kader van de Vreemdelingenwetgeving. De inhoud van de kwestie was voor mij niet relevant, maar wel de reden waarom klager bemoeienis heeft gehad met degene tegen wie het vreemdelingenonderzoek was gericht. Met deze informatie is de relatie tussen klager en deze persoon, om wie het allemaal ging, aangetoond.

(...)

(op de vraag of verzoeker in het politiebureau in de gelegenheid was gesteld om zijn kant van het verhaal uit te leggen, en zo nee, waarom niet; N.o.)

Ik ben in mijn overwegingen om te komen tot het besluit uitgegaan van het gegeven, dat een gezin in Doetinchem zich zeer bedreigd heeft gevoeld door de actie waarbij klager, weliswaar als chauffeur, betrokken is geweest. Ik heb het aanspreken van klager op dit optreden terecht geacht, omdat zij de actie met genoemde impact op het gezin, ongepast heeft gevonden. Dat de betrokken politieambtenaar klager niet of nauwelijks in de gelegenheid heeft gesteld zijn kant van het verhaal op dat moment te vertellen vind ik niet van belang, gezien het verwijtende karakter van het aanspreken van klager. Overigens gaat de politieambtenaar in zijn verklaring in het onderzoeksverslag (zie hierna onder 4.; N.o.) eveneens nader in op deze vraag.

(op de vraag waarom niet op een later moment met verzoeker was gesproken over het vreemdelingenrechtelijke onderzoek, terwijl dit kennelijk wel als achtergrondinformatie had gediend voor de beslissing op verzoekers klacht; N.o.)

Dit aspect van de klacht is genoemd in de klachtbrief d.d. 16 januari 2001 (waarin verzoeker een nieuwe klacht heeft geuit, en wel over het achterhouden van informatie over de inbewaringstelling (waarvoor volgens verzoeker geen enkele reden was) en de uitzetting van L.; N.o.) Het onderzoek hiernaar en het geven van advies door de klachtencommissie naar aanleiding van deze klachtbrief dient nog te gebeuren. (...) In zijn verklaring in het bijgevoegde onderzoeksverslag gaat betrokken politieambtenaar wel in op de beantwoording van deze vraag."

Op de vraag wat betrokken ambtenaar H. precies tegen verzoeker had gezegd, verwees de korpsbeheerder naar de verklaring van H. van 15 mei 2001, hierna vermeld onder 4.

Op de vraag waarom het beginsel van hoor en wederhoor niet was toegepast, verwees de korpsbeheerder naar het verslag van de klachtenonderzoeker, hierna vermeld onder 3.

2. Bij de reactie van de korpsbeheerder bevinden zich, een rapport van 29 november 2000, en een rapport van 15 mei 2001, van de klachtenonderzoeker, politieambtenaar K. Het rapport van 29 november 2000 houdt onder meer het volgende in:

"Klager geeft in zijn klacht aan dat hij door H. van de vreemdelingendienst op onbetamelijke wijze was beticht bij de familie K. te Doetinchem de orde te hebben verstoord. Hieruit concludeerde klager dat H. vooringenomen was. Toen klager hem hierop wees, werd H. grof.

Op maandag 2 oktober 2000 vroeg ik (verzoeker; N.o.) om een nadere toelichting.

Hij verklaarde:

"L. wilde op het bureau aangifte doen van vermissing van haar goederen. De plaatselijke politie zei, dat er nog wat uitgezocht moest worden en daarom moesten wij wachten. Omstreeks half zes kwam de vreemdelingenpolitie Doetinchem aan. L. werd toen door H. in bewaring gesteld. Ik had verwacht dat hij mij uitleg zou geven over wat er gebeurd was. Ik vind dat hij mij in kennis had moeten stellen van de uitzetting. Na de arrestatie mocht ik L. niet bezoeken. H. wilde niet naar mij luisteren. Ik ben niet bij de familie K. aan de deur geweest, zodat H. mij ook niet had mogen beschuldigen van ordeverstoring."

Over de zaak L. is een dossier samengesteld. Uit dit dossier heb ik enkel de inbewaringstelling en de uitzetting gelicht. De overige stukken lijken mij voor de klachtpunten niet van belang.

Een kopie van de klacht werd H. ter hand gesteld.

Op 3 oktober 2000 hoorde ik H., brigadier/hovj bij de vreemdelingendienst, afdeling toezicht.

Nadat ik hem in kennis had gesteld met hetgeen, waarover ik hem wilde horen, verklaarde hij:

"Over L. bestaat een geheel dossier. In verband met een stage verbleef zij bij de familie K. (...) te Doetinchem. Ambtshalve ken ik (verzoeker; N.o.). In het begin werkten (verzoeker; N.o.) en K. samen. Op een gegeven ogenblik kregen zij problemen over L. en bestookten zij elkaar met faxen. Op 18 september j.l. deelde mevrouw K. mij mede, dat zij 's-nachts waren lastig gevallen door (verzoeker; N.o.) c.s. (Verzoeker; N.o.) had al van K. geëist de goederen van L. en haar paspoort aan hem te geven. Dit gebeurde per fax. Blijkbaar waren zij nu naar de familie K. (...) gegaan om deze spullen te halen. Ik heb in de loop van de dag (verzoeker; N.o.) gebeld en hem meegedeeld, dat bedoelde spullen bij de vreemdelingendienst waren. (Verzoeker; N.o.) gaf te kennen dat hij L. op het politiebureau te Zutphen aangifte zou laten doen terzake diefstal/verduistering. L. verbleef bij (verzoeker; N.o.). Met de collega's te Zutphen heb ik de afspraak gemaakt om L. zolang op te houden tot wij ter plaatse waren. Met collega P. ben ik naar Zutphen gegaan. Daar deelde ik L. mee, dat zij door mij in bewaring gesteld zou worden en vervolgens zou worden uitgezet. Toen ik dit meedeelde, reageerde (verzoeker; N.o.) hier nogal fel op. Hij vond dat ik hem in kennis had moeten stellen met het voornemen tot uitzetting. Ik heb dit bewust niet gedaan om moeilijkheden te voorkomen. Dit heb ik (verzoeker; N.o.) ook meegedeeld. Tevens deelde ik (verzoeker; N.o.) mee, dat ik het niet normaal vond om 's-nachts bij de familie K. aan de deur te komen en daar de boel op stelten te zetten. Gezien de klacht vindt (verzoeker; N.o.) dit onbetamelijk en vooringenomen. Ik heb mij strikt aan de wettelijke bepalingen gehouden en mij op geen enkele wijze onbetamelijk gedragen."

Omdat ik de heer K. niet kon bereiken, heb ik hem op 5 oktober 2000 een fax gestuurd en hem gevraagd mij te berichten wat er 's-nachts precies was gebeurd. De heer K.

antwoordde per fax. Uit de fax bleek dat de familie K. de situatie als zeer bedreigend had ervaren (...). (In deze fax had de familie K. meegedeeld dat zij hadden besloten de deur niet open te doen, omdat er geen enkele zinnige reden voor kon zijn. De reden van aanbellen, midden in de nacht bij een gezin met slapende kinderen duidde daar volgens hen al op en zaterdag hadden zij al een fax gestuurd aan verzoeker waarin zij hem hadden meegedeeld dat zij alle eigendommen van L. hadden overhandigd aan hun jurist. Het geheel was door hen, zeker in relatie tot de dreigende faxen die zij van verzoeker hadden ontvangen, als zeer bedreigend ervaren. Zeker omdat zij er op hadden aangedrongen elk contact verder te vermijden, aldus de familie K.; N.o.)

Daar (verzoeker; N.o.) in zijn klacht de naam (van politieambtenaar; N.o.) An. noemt, hoorde ik op 2 november 2000, telefonisch, de mij bekende:

An. (...)

Nadat ik hem in kennis had gesteld met hetgeen, waarover ik hem wilde horen, verklaarde hij:

"Op 18 september 2000 kwamen L., (verzoeker; N.o.) en M. op het bureau. L. wilde aangifte doen van diefstal/verduistering van haar paspoort en diverse goederen. Van de vreemdelingendienst in Doetinchem hadden wij het verzoek gekregen hen op te houden omdat L. uitgezet zou worden. Enige tijd later kwamen H. en P. van de vreemdelingendienst ter plaatse. H. deelde voornoemde personen mee wat er ging gebeuren. Met name (verzoeker; N.o.) was het hier niet mee eens en reageerde nogal fel. Hij vond dat H. hem in kennis had moeten stellen van het voornemen tot uitzetting. Ik kreeg het idee dat H. en (verzoeker; N.o.) niet bepaald vrienden waren. Met name (verzoeker; N.o.) staat als een niet gemakkelijk persoon en als een ras-protesteerder bekend. In mijn aanwezigheid zijn (verzoeker; N.o.) en M. niet onheus bejegend of te woord gestaan. Ik heb niet het hele gesprek bijgewoond."

Wederhoor:

Op woensdag 29 november 2000 (...) stelde ik (verzoeker; N.o.) telefonisch in kennis met mijn bevindingen en de inhoud van de verklaringen van H. en An., waarop hij verklaarde:

"Ja, de heren H. en An. kunnen wel zoveel verklaren. Zij zullen elkaar niet afvallen. H. beschuldigt mij van verstoring van de openbare orde. Ik ben niet bij de familie K. aan de deur geweest. Ik ben enkel als chauffeur meegegaan en zat in de auto. Ik ben eigenlijk meegegaan, omdat ik bang was dat er iets mis zou gaan. Ik heb bij het weggrijden niet getoeterd of op andere wijze de orde verstoord. Ik vind dat H. procedurefouten heeft gemaakt. Hij had contact met mij moeten opnemen. Ook een aantal andere zaken kloppen niet. Ik heb dit reeds aangespannen bij de rechtbank in Zwolle. Ik wacht de uitspraak van de klachtencommissie wel af."

Conclusie:

De verklaringen van H. en An. zijn ten aanzien van het onbetamelijke optreden, de kennelijk vooringenomenheid en het op groffe manier te woord staan tegenstrijdig. Door An. wordt verklaard dat er in zijn aanwezigheid niet onbetamelijk is opgetreden. Ten aanzien van het gebeuren bij de familie K. zijn de verklaringen van K. en (verzoeker; N.o.) tegenstrijdig. Gezien bovenstaande moet naar mijn mening meer gewicht worden toegekend aan de verklaringen van de politiebeambten dan aan die van (verzoeker; N.o.)."

3. Het rapport van politieambtenaar K. van 15 mei 2001 houdt onder meer het volgende in:

"(Ik merk (...) op dat 'hoor en wederhoor' wel is toegepast; dit was echter niet naar de zin van (verzoeker; N.o.) Dit bleek pas nadat de klacht (...) door de klachtencommissie was behandeld. Zoals uit het opgemaakte rapport (van 29 november 2000; N.o.) blijkt, heb ik op 2 oktober 2000 telefonisch contact gehad met (verzoeker; N.o.) en hem om een toelichting op zijn klacht gevraagd.

Op 29 november 2000 had ik wederom telefonisch contact met (verzoeker; N.o.) en stelde hem in kennis van de verklaringen van betrokkenen.

(Verzoeker; N.o.) geraakte zeer opgewonden en reageerde zeer geagiteerd. Al hetgeen in zijn klacht verwoord stond, werd nog eens herhaald. Tevens gaf hij te kennen dat politie en/of justitie elkaar toch dekten en elkaar niet zouden afvallen. Op een gegeven ogenblik kwam het er op neer dat ook ondergetekende, als klachtbehandelaar bevooroordeeld was. Het gesprek heeft in totaal langer dan een uur geduurd. Op een gegeven ogenblik heb ik (verzoeker; N.o.) meegedeeld het gesprek te beëindigen, daar dit geen zin meer had."

4. Verder bevond zich bij de reactie van de korpsbeheerder een reactie van betrokken ambtenaar H., gedateerd 15 mei 2001, waarin hij ingaat op eerdergenoemde vragen aan de korpsbeheerder. Deze reactie houdt onder meer het volgende in:

"(op de vraag om welke reden de aangifte van verzoeker en/of van mevrouw L. niet was opgenomen; N.o.)

Voordat (verzoeker; N.o.) naar het bureau van politie te Zutphen ging, had ik telefonisch contact met hem. Tijdens dit gesprek kondigde (verzoeker; N.o.) aan dat hij dan wel L.

aangifte wilde doen van diefstal/verduistering van de bagage van L. Ik heb (verzoeker; N.o.) tijdens dit gesprek medegedeeld dat de bagage op mijn verzoek door de familie K. naar het bureau van politie te Doetinchem was gebracht en daar werd bewaard. Er bestond derhalve voor (verzoeker; N.o.) geen enkele reden tot het doen van aangifte. Ik heb hem er op gewezen dat het doen van een valse aangifte strafbaar is. (Verzoeker; N.o.) deelde mij daarop mede dat hij mijn opmerkingen "officieel" niet had gehoord en toch aangifte zou doen.

(op de vraag om welke reden betrokken ambtenaar H. verzoeker had aangesproken op zijn gedrag, zonder dat hierbij uitleg was gegeven over de achtergrond van deze zaak, die blijikbaar van belang was; N.o.)

Ik heb (verzoeker; N.o.) aangesproken over het feit dat hij de nacht ervoor de familie K, had lastig gevallen. De familie K. had in de nacht ervoor om ongeveer 00.30 uur de meldkamer gebeld. De familie K. was daarvan zodanig overstuur, dat zij overwoog de volgende nacht elders door te brengen. Enige uitleg over welke achtergrond dan ook was hierbij niet nodig. (Verzoeker; N.o.) begreep precies waarover ik het had.

(op de vraag wat H. precies tegen verzoeker had gezegd; N.o.)

De exacte woordkeuze kan ik mij niet herinneren. Ik heb hem duidelijk gemaakt dat zijn handelswijze (het in het holst van de nacht aanbellen bij de familie K.) niet gewenst was.

(op de vraag of verzoeker in het politiebureau in de gelegenheid was gesteld om zijn kant van het verhaal uit te leggen, en zo nee, waarom niet; N.o.)

Nadat ik verzoeker had aangesproken over zijn gedrag, heeft hij hierop gereageerd. Zijn exacte woordkeuze kan ik mij nu niet meer herinneren. In elk geval heeft verzoeker geen bevredigend excuus aangedragen voor zijn nachtelijk gedrag.

(op de vraag waarom niet op een later moment met verzoeker was gesproken over het vreemdelingenrechtelijke onderzoek, terwijl dit kennelijk wel als achtergrondinformatie had gediend voor de beslissing op verzoekers klacht; N.o.)

Voor, tijdens en na de "staandehouding en inbewaringstelling" van L. heeft verzoeker telefonisch contact gehad met een aanzienlijk aantal medewerkers van de Vreemdelingendienst Achterhoek. Daarnaast heeft hij de Vreemdelingendienst bestookt met faxberichten. Tijdens elk telefoongesprek bleek dat een normaal gesprek met verzoeker niet mogelijk was."

5.1. Voorts bevonden zich bij de reactie van de korpsbeheerder verschillende mutaties uit de dag- en nachtrapporten van de politie. Daarnaast waren bij deze reactie gevoegd een brief van mevrouw L. van 18 september 2000 aan de familie K., waaruit blijkt dat mevrouw L. haar eigendommen die bij de familie K. waren achtergebleven, terugwilde, maar dat de familie K. haar geen toegang tot de woning wilde verschaffen.

5.2. Tevens waren bijgevoegd:

- faxberichten van verzoeker aan de familie K., onder andere een bericht van 16 september 2000, waarin is vermeld dat de familie K. schriftelijk aan L. had laten weten dat zij de persoonlijke eigendommen van L. niet meer onder haar beheer had;

- een mutatie van 15 september 2000, opgemaakt door H., waarin, voor zover hier van belang en zakelijk weergegeven, onder meer het volgende is vermeld:

Mevrouw L. verbleef aanvankelijk bij de familie K. in verband met een stage, met instemming van de vreemdelingendienst. Omdat zij de stage wilde afbreken, had de familie K. de terugreis naar Roemenië geregeld. Vervolgens verbleef L. bij verzoeker.

De rechtbank in Den Haag zou de voorlopige voorziening die was gevraagd maandag of dinsdag afwijzen. Daarna kon L. worden uitgezet. De familie K. had het paspoort en de bagage van L. afgegeven bij de vreemdelingendienst. Verzoeker mocht niet weten van de aanstaande uitzetting, om problemen te voorkomen;

- een mutatie van 18 september 2000, om 00.36 uur, opgemaakt door politieambtenaar Ma., waarin onder meer is vermeld dat de familie K. het alarmnummer 112, had gebeld vanwege overlast door "de roemeense? dame";

- een mutatie van 18 september 2000 van H., waarin, voor zover hier van belang en zakelijk weergegeven, onder meer het volgende is vermeld:

De familie K. was in de afgelopen nacht rond 01.00 uur lastig gevallen door verzoeker en anderen. De familie K. was overstuur. Verzoeker had geëist dat de familie K. de bagage en het paspoort van L. aan hem zou geven. Dat had de familie K. niet gekund, omdat zij de goederen aan H. in bewaring had gegeven. H. had verzoeker gebeld, en hem meegedeeld dat de goederen bij hem waren. Verzoeker zou desondanks L. aangifte laten doen bij de politie in Zutphen.